

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет права та економіки
Кафедра державно-правових дисциплін

(підпис)
«08» _____

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор, професор
Громовенко К. В.
_____ 2023 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії

Галузь знань _____ **08 «Право»** _____

Спеціальність _____ **081 «Право»** _____

Освітньо-наукова програма _____ **Право** _____

Розглянуто та схвалено на розширеному засіданні
кафедри державно-правових дисциплін
Протокол № 3 від 03 лютого 2023 р.

Розглянуто та схвалено Вченою радою
Міжнародного гуманітарного університету
Протокол № 5 від 07 лютого 2023 р.

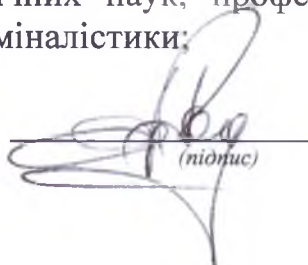
Програма вступного випробування зі спеціальності 081«Право», для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії. – Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2023. – 29 с.

Розробники:

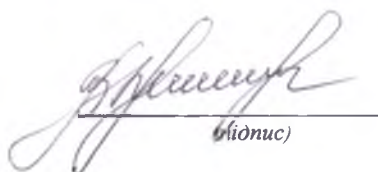
Манько Д.Г., доктор юридичних наук, доцент кафедри державно-правових дисциплін Міжнародного гуманітарного університету.

(підпис) **Денис Манько,**
(прізвище та ініціали)

Подобний О. О. - доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедру кримінального права, процесу і криміналістики;

(підпис) **Олександр ПОДОБНИЙ**
(прізвище та ініціали)

Діденко Л. В. д.ю.н., доцент, завідувач кафедри цивільного та господарського права і процесу.

(підпис) **Лариса ДІДЕНКО**
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. РОЗДІЛИ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ	6
2.1. БЛОК 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ ТА ПРАВОВИХ УЧЕНЬ	6 - 9
2.1.1. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА	6
2.1.2. ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА.....	6
2.1.3. ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ.....	7
2.1.4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	8
2.2. БЛОК 2. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА, СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА, ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	10 - 15
2.2.1. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС.....	10
2.2.2. КРИМІНАЛІСТИКА.....	10
2.2.3. СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА.....	11
2.2.4. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	12
2.2.5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	13
2.3. БЛОК – 3 ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО.....	16 - 19
2.3.1. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО.....	16
2.3.2. ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС.....	17
2.3.3. СІМЕЙНЕ ПРАВО.....	17
2.3.4. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО.....	18
2.3.5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	19
3. ПИТАННЯ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ	20
4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ.....	28
ДОДАТОК 1. ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ ЗА ТЕМОЮ МАЙБУТНЬОГО ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	29

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності Право, розрахована на вступників (особи, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра) до аспірантури на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Програма складена в обсязі навчальних програм для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації.

Дана програма є комплексним, методично-інформаційним посібником для підготовки та складання вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності Право.

Поряд із наведенням питань, з яких складається вступний іспит, в програмі пропонується перелік джерел, які мають застосовуватися при підготовці до іспиту.

Головна мета вступного іспиту – це контроль рівня знань вступника з головних питань що виникають у сфері теорії права та держави.

Вступник на іспиті повинен розкрити основний зміст питань білета та додаткових питань і показати при цьому:

- знання першоджерел та вміння використовувати їх змістовні ідеї при аналізі проблем та вихідних категорій теорії та історії держави і права;
- володіння загальнотеоретичними поняттями та категоріями, вміння оперувати ними при викладенні матеріалу;
- вміння розкрити сутність досліджуваної проблеми і визначити наслідки своєї роботи над нею.

Кафедрою прийняті такі критерії оцінки знань:

Оцінка «Відмінно» ставиться, якщо здобувач отримав 90 – 100 балів:

- наявність самостійного мислення та вміння аналізувати матеріал – 18 - 20 балів;
- конкретність відповіді на питання – 18 - 20 балів;
- названі та проаналізовані всі поняття і категорії, що відносяться до відповідних питань курсу та міжпредметних зв'язків – 18 - 20 балів;
- застосування здобутих знань в оцінці і аналізі сучасних процесів правового життя – 18 - 20 балів;
- чітке формулювання висновків і узагальнень – 18 - 20 балів.

Відповідь ґрунтується на самостійному мисленні, вона є змістовною і вичерпною з питання, що розглядається. Аспірант або здобувач демонструє повні знання програмного матеріалу дисципліни, питання, що висвітлюється, вміння оперувати поняттями, категоріями теоретичної і прикладної юриспруденції, систематизувати і співвідносити їх та екстраполювати на державні і правові процеси в Україні. При необхідності обґрунтовує свою думку щодо проаналізованих явищ суспільно-правового життя.

Оцінка «добре» ставиться, якщо здобувач отримав 70 – 89 балів:

- вміння у неповному обсязі аналізувати матеріал – 15 – 18 балів;
- конкретність відповіді на питання є недосконалою (має прогалини, або залучення поза матеріалом, що розглядається) – до 15 - 18 балів;
- рівень залучення понять і категорій, що відносяться до відповідних питань курсу та міжпредметних зв'язків – 15 - 18 балів;
- рівень застосування здобутих знань в оцінці і аналізі сучасних процесів правового життя – 13 - 17 балів;
- рівень точності формулювання висновків і узагальнень – 12 - 18 балів.

Відповідь свідчить про усталені у нього знання програмного матеріалу з теорії та історії держави і права, здатність самостійного його викладення та наявність елементів аналізу. Формулювання основних понять і категорій є правильними.

Оцінка «задовільно» ставиться, якщо здобувач отримав 50 – 69 балів:

- наявні елементи аналізу матеріалу – 10 – 14 балів;
- рівень конкретності відповіді на питання свідчить про ознайомлення з основним матеріалом курсу - 10 - 14 балів;

- рівень залучення понять і категорій, що відносяться до відповідних питань курсу та міжпредметних зв'язків – 10 - 14 балів;
- вміння фрагментарно застосовувати набуті знання в оцінці і аналізі сучасних процесів правового життя – 10 - 13 балів;
- рівень точності формулювання висновків і узагальнень – 10 - 14 балів.

Відповідь свідчить про засвоєння основної частини програмного матеріалу дисципліни, але характеризується неповнотою розкриття питань, непослідовністю викладення та неточністю формулювань. Аспірант або здобувач виявляє труднощі щодо самостійного аналізу державних і правових явищ. Висновки мають поверховий характер.

Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо здобувач отримав менше 50 балів:

- практично відсутні елементи аналізу матеріалу – 5 - 10 балів;
- відповідь на питання свідчить, що більша частина матеріалу не засвоєна - 5 - 9 балів;
- низький рівень залучення понять і категорій, що відносяться до відповідних питань курсу та міжпредметних зв'язків. відповідь має безсистемний характер – 5 - 10 балів;
- матеріал відповіді практично не пов'язаний з аналізом сучасних процесів правового життя – 5 - 10 балів;
- формулювання висновків не мають чіткості, висновки і узагальнення мають фрагментарний характер чи відсутні взагалі – 5 -10 балів.

Відповідь свідчить, що здобувач не засвоїв більшої частини програмного матеріалу дисципліни, не виявив знання понять і категорій. Відповідь має безсистемний та помилковий характер.

Перерахунок оцінок зі 100-бальної системи на 4-бальну та на ECTS здійснюється за наступною схемою:

Оцінка за шкалою ECTS	Загальний бал з іспиту
A	90 - 100
B	80 - 89
C	70 - 79
D	60 - 69
E	50 - 59
FX, F	0 - 49

2. РОЗДІЛИ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ

У контексті реалізації студентоцентричного підходу та з метою забезпечення формування індивідуальної освітньої-наукової траєкторії, вступникам до аспірантури зі спеціальності 081-Право пропонується обрати один з трьох блоків Програми вступного іспиту до аспірантури:

Блок 1 – Теорія та історія держави і права, історія політичних та правових учень;

Блок 2 – Кримінальний процес та криміналістика, судова експертиза, оперативно-розшукова діяльність;

Блок 3 - Цивільне право та цивільний процес, сімейне право, міжнародне приватне право.

2.1. БЛОК 1.

– ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ ТА ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

2.1.1. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

1. Теорія держави і права в системі юридичного знання.
2. Методологія юридичної науки. Основні методи теорії держави і права.
3. Типологія правових систем.
4. Конфлікт та діалог правових культур.
5. Типологія сучасного праворозуміння.
6. Цінність права та правові цінності.
7. Предмет і метод правового регулювання.
8. Механізм правового регулювання.
9. Правова культура особистості та суспільства.
10. Правовий статус особистості.
11. Приватне і публічне право: підстави розмежування.
12. Матеріальне і процесуальне право.
13. Реалізація права. Форми реалізації права.
14. Правозастосування: призначення, ідеологія, стадії.
15. Правоінтерпретаційна діяльність. Прийоми тлумачення права.
16. Прогалини та колізії в праві. шляхи їх подолання.
17. Типологія правової поведінки.
18. Юридична відповідальність: поняття та види.
19. Поняття, ознаки та атрибути держави.
20. Форма держави: поняття та складові елементи.
21. Сучасна та досучасна держава.
22. Функції держави і державна політика.
23. Законодавча влада та її функції.
24. Судова влада та здійснення правосуддя.
25. Виконавча влада та її механізм.
26. Нетипові гілки влади у сучасній державі.
27. Державне управління та місцеве самоврядування.
28. Держава в політичній системі суспільства.
29. Мета та ознаки соціальної держави.
30. Концепція правової держави. Україна як правова держава.

2.1.2. ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

1. Загальне та особливе у процесі виникнення держави і права в межах східної цивілізації.
2. Принципи та джерела права Стародавнього Сходу.
3. Загальна характеристика державного ладу та права античного полісу.
4. Основні етапи розвитку держави та права Стародавнього Риму.
5. Основні етапи розвитку та загальна характеристика феодальної держави.
6. Принципи та джерела феодального права.
7. Основні етапи становлення конституційної держави у Великій Британії.
8. Велика Французька революція та утвердження республіканського ладу у Франції.

9. Утворення та конституційний розвиток США у XVIII-XIX ст.
10. Об'єднання Німеччини та утворення Німецької імперії у XIX ст.
11. Революція Мейдзи та формування модерної Японської держави.
12. Держави Центрально-східної Європи у XX ст.
13. Основні риси-принципи права нового часу (сучасного права).
14. Цивільний кодекс Франції 1804 р.: історія створення, джерела, структура.
15. Німецьке цивільне уложення 1900 р.: історія створення, джерела, структура.
16. Державно-правові наслідки Першої світової війни.
17. Розпад СРСР та утворення нових незалежних держав.
18. Державний устрій та право античних міст-полісів.
19. Становлення держави Київська Русь та її місце на політико-правовій карті Європи.
20. Джерела права Київської Русі.
21. Галицько-Волинська держава та її право.
22. Правове становище українських земель у складі Великого князівства Литовського.
23. Суспільно-політичний лад та право на українських землях у складі Речі Посполитої (друга пол. XVI-середина XVII ст.)
24. Суспільний лад, система управління та право Запорізької Січі.
25. Українська Гетьманська держава та її право.
26. Державно-правовий статус українських земель у складі Російської імперії.
27. Державно-правовий статус українських земель у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії.
28. Відродження української національної державності у 1917-1920-тих рр.

2.1.3. ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

1. Загальна характеристика вчень про державу і право Стародавнього Сходу.
2. Загальна характеристика вчень про державу і право античного світу.
3. Політико-правове вчення Аристотеля.
4. Вчення про державу і право доби Відродження та Реформації. Політичне вчення Н.Макіавеллі. Учення Ж. Бодена про державу.
5. Політико-правові погляди Станіслава Оріховського.
6. Політико-правове вчення Гуго Гроція.
7. Політико-правове вчення Томаса Гоббса.
8. Політико-правова доктрина Джона Локка.
9. Вчення Шарля Луї Монтеск'є про державу і право.
10. Мораль, право, держава у філософській спадщині І.Канта.
11. Георг Гегель про державу і право.
12. Р. Ієринг про походження, сутність і шляхи розвитку права.
13. Юридичний позитивізм століття (Джон Остін, Карл Бергбом, Адемар Есман).
14. Аналітична юриспруденція Герберта Харта: сутність та основні аспекти.
15. «Чиста теорія права» Ганса Кельзена.
16. Психологічна теорія права Лева Петражицького.
17. Історична школа права: склад та основні ідеї.
18. Утилітаристська теорія права Дж. Бентама.
19. Демократія, рівність і свобода в ученні А. де Токвіля.
20. Кирило-Мефодіївське братство та політико-правові погляди його представників.
21. М. П. Драгоманов як політичний мислитель та його концепція вітчизняного лібералізму.
22. Елітистська концепція Української держави В. К. Липинського.
23. Правова концепція С. С. Дністрянського.
24. Правове учення Г. Харта.
25. Теорія «вільного права» Є. Ерліха.
26. Сучасні природно-правові теорії.
27. Сучасне нормативне розуміння права.
28. Інтегративна концепція права.
29. Критичні правові дослідження.

2.1.4. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

До підрозділу «Теорія держави і права»

1. Арабаджи Н. Б. Аксіологія сучасного правового порядку : монографія. Міжнародний гуманітарний ун-т. Херсон : Олді-плюс, 2014. 188 с.
2. Бобровник С.В. Загальна теорія права. Нормативний курс : підруч. дл студентів-юристів. К.: Юрінком Інтер, 2021. 576 с.
3. Загальна теорія права: підручник / за заг. ред. М.І. Козюбри. К. : Ваіте, 2015. 392 с.
4. Інститут юридичної відповідальності у демократичних правових системах : монографія / Н. М. Оніщенко [та ін.] ; за заг. ред.: Н. М. Оніщенко, держави і права ім. В.М.Корецького НАН України Ін-т. Київ : Юрид. думка, 2009. 216 с.
5. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 716 с.
6. Ковальський В. С. Охоронна функція права: монографія. К. : Юрінком Інтер, 2010. 336 с.
7. Концепція удосконалення інституту юридичної відповідальності держави перед громадянським суспільством та особою в Україні / Шемшученко Ю.С., Оніщенко Н.М., Пархоменко Н.М., Стоєцький С.В. та ін. К.: Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2014. 112 с.
8. Крестовська Н.М. Теорія держави і права: Підручник. Практикум. Тести / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвеева. К. : Юрінком Інтер, 2015. 584 с.
9. Креативність загальнотеоретичної юриспруденції : монографія / [Ю. М. Оборотов, В. В. Завальнюк, В. В. Дудченко та ін.] ; за ред. Ю. М. Оборотова. О. : Фенікс, 2015. 488 с.
10. Куян І.А. Суверенітет: проблеми теорії і практики: конституційно-правовий аспект: монографія. К.: ВЦ «Академія», 2013. 560 с.
11. Лоцихін О.М. Функції сучасної держави: Нарис юридичної теорії. К. : Логос, 2013. 227 с.
12. Малишев Б.В. Правова система (телеологічний вимір): монографія. К., 2012. 364 с.
13. Матвієнко А.С. Політико-правові засади територіальної організації держави: світовий досвід і Україна: монографія. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2015. 376 с.
14. Національні тенденції та міжнародний досвід сучасного праворозуміння: монографія / Шемшученко Ю.С., Оніщенко Н.М., Зайчук О.В. та ін.; за заг. ред. Н.М. Оніщенко. К.: Вид-во «Юридична думка», 2013. 480 с.
15. Общетеоретическая юриспруденция: учебный курс: учебник / под ред. Ю. Н. Оборотов. Київ : Фенікс, 2011. 436 с.
16. Пархоменко Н.М. Розвиток законодавства України в контексті конституціоналізації, євроінтеграції та забезпечення прав людини: монографія. К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2016. 254 с.
17. Прилуцький С.В. Вступ до теорії судової влади (Суспільство. Правосуддя. Держава): монографія. К. : Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2012. 317 с.
18. Сиренко В.Ф. Государство: демократическое, правовое, социальное (Очерки. Дискуссионные вопросы). К.: Институт государства и права им. В.М. Корецкого НАН Украины, 2013. 340 с.
19. Скакун О. Ф. Теорія права і держави. 4-е видання, стереотипне. Підручник. К. : Алерта, 2021. 528 с.
20. Стратонов М.В., Кельман М.С. Загальна теорія права: Підручник. Вид. 6-те, допов. Херсон : Олді-Плюс. 2020. 720 с.
21. Теорія держави і права : навчальний посібник / Крестовська Н.М., Матвеева Л. Г., Тицька Я.О., Атаманова Н.В., Арабаджи Н.Б. Міжнародний гуманітарний університет. О.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2021. 194 с.
22. Теорія держави і права : підручник / О.В. Петришин, С.П. Погребняк, В.С.Смородинський та ін.; за ред. О.В.Петришина. Х. : Право, 2015. 368с.

До підрозділу «Історія держави і права»

1. Бойко І.Й. Історія правового регулювання цивільних, кримінальних та процесуальних відносин в Україні (ІХ-ХХ ст.) : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Л. : Видавн. Центр ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 904 с.
2. Бойко І.Й. Кримінальні покарання в Україні (ІХ-ХХ ст.) : навчальний посібник. Л. : Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка, 2013. 406 с.
3. Бостан С.К. Смыслова (концептуальна) періодизація історії держави та права: методологічний аспект. // Вісник Запорізького національного університету. 2011. № 2. С.9-17.
4. Дзейко Ж.О. Законодавча техніка в Україні: історико-теоретичне дослідження: монографія. К. : ВПЦ „Київ. ун-т”, 2007. 360 с.
5. Ковальова С.Г. Судоустрій і судочинство на українських землях Великого князівства Литовського: монографія. Миколаїв : Вид-во МДГУ імені Петра Могили, 2008. 200 с.
6. Крестовська Н.М. До питання про періодизацію історико-правових мікропроцесів. // Наукова спадщина професора В. С. Кульчицького і сучасність : матеріали ХХІV Міжнародної історико-правової конференції 28 квітня – 1 травня 2011 ., м. Львів. Л. : Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2011. С. 112-119.
7. Сокальська О.В. Нариси з історії українського судочинства (ХVI – початок ХVII ст.) : монографія. О. : Інтерпринт. 2010. 210 с.
8. Стецюк Б.Р. Процесуальне право в Україні: тисяча років історії (Х ст. – 20-ті роки ХХ ст.). : монографія. Х. : Диска плюс, 2013. 559 с.
9. Судова влада в Україні: історичні витоки, закономірності, особливості розвитку/ за ред. І.Б. Усенка. К. : Наук. думка. 2014. 501 с.
10. Яцишин М. М. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України : монографія. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 448 с.

До підрозділу «Історія політичних і правових учень»

1. Дудченко В.В. Традиція правового розвитку: плюралізм правових вчень : монографія. О. : Юрид. л-ра. 2006. 304 с.
2. Кормич А.І. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. 4-те вид., доп. К. : Алерта, 2015. 416 с.
3. Кресін О. В. Становлення теоретичних засад порівняльно-правових досліджень у другій половині ХVIII - першій третині ХІХ століття: компаративна концептуалізація : монографія. К. : Логос, 2017. 680 с.
4. Крестовська Н.М. Історія вчень про державу і право : навч. посібник / Н. М. Крестовська, О. Ф. Цвіркун. Х. : Одиссей, 2008. 438 с.
5. Орач Є. М. Історія політичних і правових вчень: навч. посібник. К. : Атіка, 2005. 560 с.
6. Українська політологія : витоки та еволюція : навч. посіб. / за ред. Ф. Кирилюка. К., 1995.
7. Шульженко Ф. П. Історія політичних і правових вчень : підручник. К.: Юрінком Інтер. 2004. 464 с.

2.2. БЛОК 2
– КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА,
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА, ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.2.1. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Поняття і завдання кримінального процесу. Джерела кримінально-процесуального права України.
2. Процесуальна форма: поняття і значення. Процесуальні гарантії: поняття, види, значення.
3. Кримінально-процесуальне право як галузь системи права України.
4. Поняття, ознаки, значення і система засад кримінального процесу.
5. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини в кримінальному процесі України.
6. Поняття суб'єктів кримінального процесу та їх класифікація.
7. Прокурор. його функції та повноваження у кримінальному процесі.
8. Процесуальне становище підозрюваного та обвинуваченого в кримінальному процесі.
9. Потерпілий і його процесуальне становище в кримінальному процесі.
10. Захисник. Його права та обов'язки. Підтвердження повноважень захисника. Обов'язкова участь захисника
11. Поняття і зміст кримінально-процесуального доказування, елементи доказування. Теорія пізнання в кримінальному процесі.
12. Поняття доказів та їх класифікація. Належність і допустимість доказів.
13. Джерела доказів. Поняття та значення.
14. Поняття та зміст повідомлення про підозру у кримінальному провадженні.
15. Поняття процесуальних строків. Поняття та види процесуальних витрат.
16. Поняття та види заходів забезпечення кримінального провадження.
17. Запобіжні заходи, види, мета та підстави.
18. Єдиний реєстр досудових розслідувань поняття та характеристика.
19. Обставини що виключають кримінальне провадження.
20. Поняття та система слідчих (розшукових) дій. Вимоги до їх проведення.
21. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.
22. Суть і значення стадії судового розгляду. Загальні положення, етапи, судові рішення.
23. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги.
24. Рішення які можуть бути прийняті судом за результатами розгляду справи в касаційній інстанції.
25. Поняття, завдання, значення і підстави перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.
26. Порядок перегляду судових рішень Верховним Судом України.
27. Особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх.
28. Кримінальне провадження на підставі угод.
29. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).

2.2.2. КРИМІНАЛІСТИКА

1. Предмет та завдання криміналістики. Історія розвитку криміналістичної науки.
2. Поняття, класифікація та сутність методів криміналістики.
3. Сутність, наукові основи та види ідентифікації.
4. Викриття інсценування злочинів шляхом вивчення слідів знярядь зламу.
5. Поняття слідів запаху, їх фізичні і криміналістичні властивості й механізм утворення.
6. Зброезнавство як підрозділ криміналістичної техніки, об'єкти дослідження, їх загальна, характеристика.
7. Поняття й класифікація вогнепальної зброї, боєприпасів до неї. Поняття і класифікація холодної зброї і слідів її застосування. Основні та додаткові сліди пострілу.
8. Питання, що вирішуються судово-балістичними дослідженнями вогнепальної зброї, боєприпасів і слідів їх застосування.
9. Поняття словесного портрету. Правила опису зовнішності людини за методом словесного портрету.
10. Наукові основи встановлення людини за ознаками зовнішності.

11. Поняття і класифікація ознак письмової мови і почерку, їх значення для встановлення виконавця рукопису чи підпису.
12. Поняття, види, ознаки і способи виявлення підробок письмових документів, можливості у цьому відношенні мікрооб'єктів.
13. Поняття, властивості і можливості дослідження слідів звуку і технічних засобів їх фіксації.
14. Поняття, система і джерела тактики як розділу криміналістики. Поняття тактичних прийомів, тактичної рекомендації, тактичної комбінації і тактичної операції.
15. Поняття криміналістичних ситуацій, їх класифікація.
16. Наукові основи, поняття і класифікація криміналістичних версій.
17. Поняття, значення, принципи і основні форми планування у розслідуванні злочинів.
18. Поняття та види пред'явлення для впізнання. Тактика його проведення.
19. Методика розслідування крадіжок. Криміналістична характеристика крадіжок. Перелік, послідовність і тактика слідчих (розшукових) дій під час розслідування крадіжок.
20. Методика розслідування грабежів та розбоїв. Криміналістична характеристика грабежів та розбоїв. Перелік, послідовність і тактика слідчих (розшукових) дій під час розслідування грабежів та розбоїв.
21. Перелік, послідовність і тактика слідчих (розшукових) дій під час розслідування злочинних порушень законодавства безпеки праці.
22. Методика розслідування посадових злочинів.
23. Криміналістична характеристика посадових злочинів.
24. Перелік, послідовність і тактика слідчих та інших дій при розслідуванні посадових злочинів.
25. Методика розслідування злочинних порушень правил безпеки руху.
26. Криміналістична характеристика злочинних порушень правил безпеки руху.
27. Обставини, які підлягають доказуванню по злочинним порушенням правил безпеки руху.
28. Перелік, послідовність і тактика слідчих та інших дій при розслідуванні злочинних порушень правил безпеки руху.
29. Криміналістична характеристика злочинних порушень законодавства охорони навколишнього середовища.

2.2.3. СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

1. Поняття спеціальних знань як наукознавчої і гносеологічної категорій. Спеціальні знання як одна з передумов досягнення істини у кримінальному провадженні.
2. Поняття та наукові засади судової експертизи, її значення у розслідуванні злочинів. Завдання, що вирішуються при проведенні судової експертизи.
3. Предмет і об'єкти судової експертизи. Види судових експертиз.
4. Криміналістична експертиза та її класифікація.
5. Принципи судово-експертної діяльності. Гарантії незалежності судового експерта та правильності його висновку.
6. Організація, система та функції судово-експертних установ в Україні. Поняття експерта, його права та обов'язки. Відповідальність судового експерта.
7. Визначення мсти і обсягу дослідження, формулювання експертного завдання. Вибір експертної установи (експерта).
8. Висновок експерта: поняття та види. Наукові критерії оцінки слідчим висновку експерта та його використання у розкритті, розслідуванні і попередженні злочинів.
9. Питання, що вирішуються при дослідженні слідів знарядь зламу, інструментів та виробничих механізмів.
10. Матеріали, що подаються на експертно-трасологічне дослідження. Вимоги до порівняльних зразків.
11. Методика проведення трасологічної експертизи.
12. Почеркознавча та авторознавча експертизи: предмет та об'єкти. Класифікація ознак письмової мови та почерку, їх ідентифікаційне значення.
13. Техніко-криміналістична експертиза документів. Особливості підготовки матеріалів на експертизу та питання, що вирішуються нею.
14. Експертиза пального і мастил, експертиза кераміки і скла, експертиза пластмас, експертиза медикаментів та наркотичних речовин, експертиза харчових продуктів.

15. Технічна експертиза та її види.
16. Дослідження балістичних об'єктів. Питання, які вирішуються криміналістичною експертизою вогнепальної зброї.
17. Поняття та властивості звукових слідів. Звук як джерело криміналістичної інформації.
18. Сучасні технічні засоби і прийоми фіксації звукових слідів.
19. Наукові засади і сучасні можливості дослідження звукових слідів.
20. Критерії тяжкості тілесних ушкоджень відповідно до діючих правил судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень.
21. Судово-медична експертиза речових доказів. Поняття про речові докази, їх значення в розкритті злочину проти життя і здоров'я особи.
22. Підстави і порядок призначення судово-психіатричної експертизи. Коло питань, які входять до компетенції судово-психіатричної експертизи.
23. Види судово-психіатричної експертизи.
24. Права і обов'язки судово-психіатричного експерта.
25. Питання осудності (неосудності) у судово-психіатричній експертизі обвинувачених. Формула неосудності, її критерії.
26. Примусові та інші заходи медичного характеру відносно осіб з психічними розладами, які вчинили суспільне небезпечні діяння.
27. Психіатрична експертиза засуджених, свідків і потерпілих, її особливості.

2.2.4. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Етапи та напрями становлення теорії оперативно-розшукової діяльності.
2. Поняття, сутність та завдання оперативно-розшукової діяльності. Місце оперативно-розшукової діяльності в системі протидії злочинності.
3. Принципи оперативно-розшукової діяльності.
4. Правові основи оперативно-розшукової діяльності. Основні напрями удосконалення оперативно-розшукового законодавства.
5. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
6. Інформація як основа організаційно-правового забезпечення протидії злочинності. Поняття, види та джерела утворення оперативно-розшукової інформації.
7. Предмет та система оперативно-розшукової діяльності як науки. Співвідношення оперативно-розшукової діяльності з іншими галузями юридичної науки.
9. Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, їх права та обов'язки. Нормативно-правова регламентація діяльності підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
10. Характеристика оперативних підрозділів системи МВС України та їх повноваження. Гласні штатні працівники оперативних підрозділів ОВС, їх права та обов'язки.
11. Організаційно-тактичні форми взаємодії оперативних підрозділів та слідчих, перспективи їх удосконалення.
12. Соціальний та правовий захист працівників оперативних підрозділів та осіб, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності
13. Актуальні проблеми застосування оперативної техніки. Порядок оформлення та використання відомостей, отриманих із застосуванням оперативної техніки у кримінальному провадженні.
14. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
15. Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів.
16. Співвідношення оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій.
17. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам проти життя та здоров'я особи.
18. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам проти волі, честі та гідності особи.
19. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
20. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам проти власності.
21. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам, пов'язаних з незаконним

- обігом вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин.
22. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
  23. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам, що вчинюються організованими злочинними угрупованнями.
  24. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері службової діяльності.
  25. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері господарської діяльності.

2.2.5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Конституція України: Закон України від 28. 06. 1996 р. № 254к/96-ВР із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду : за станом на 12. 04. 2014 р. № v009p710-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05. 04. 2001 р. № 2341-III із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду : за станом на 05. 07. 2014 р. № 2735-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 : за станом на 13.05.2015 р. № 394-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
4. Про Національну поліцію : Закон України від 02. 07. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
5. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18. 02. 1992 р. № 2135-XII в редакції Закону України від 19.03.2015 р. № 267-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
6. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30. 06. 1993 року №3341-XII із змін., внес. згідно із Законами України : за станом на 05. 06. 2014 р. № 3334-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
7. Про службу безпеки України : Закон України від 25. 03. 1992 р. № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
8. Про Прокуратуру : Закон України від 14. 10. 2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
9. Інструкція з організації діяльності чергових частин органів і підрозділів внутрішніх справ України, направленої на захист інтересів суспільства і держави від протиправних посягань: Наказ МВС України від 28.04.2009 № 181. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
10. Про Єдиний реєстр досудових розслідувань: Наказ Генеральної прокуратури України від 17 серпня 2012 року № 69 із змінами і доповненнями, внесеними наказом Генеральної прокуратури України від 14 листопада 2012 року № 113. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
11. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: Наказ МВС України від 14.08.2012 № 700. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.

Допоміжна

1. Алексеев О.О. Розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків / За заг. ред. О.О. Алексеев, В.В. Весельський, В.В. Пясковський. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. К., 2014. С. 193-210.
2. Алексеев О.О. Розслідування торгівлі людьми / За заг. ред. О.О. Алексеев, В.В. Весельський, В.В. Пясковський. Навч. Посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. К., 2014. С. 61-75.
3. Аленин Ю. П. Особенности расследования тяжких преступлений / Ю. П. Аленин, В. В. Тищенко. Одесса, 1996. 112 с.

4. Бандурка О.М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : монографія. Харків : Злата миля, 2012. 620 с.
5. Бараненко Б. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності. К., 2007. 272 с.
6. Гриньків О. О. Заходи забезпечення безпеки у кримінальному судочинстві : монографія / О. О. Гриньків, А. О. Ляш. Тернопіль: Астон, 2012. 260 с.
7. Дрьомін В. М. Злочинність як соціальна практика: інституціональна теорія криміналізації суспільства : монографія. О., 2009. 616 с.
8. Збірник методичних рекомендацій з питань розкриття та розслідування злочинів слідчими та оперативними працівниками органів внутрішніх справ України / під ред. П. В. Коляди. К., 2004. 238 с.
9. Зеленецкий В. С. Обеспечение безопасности субъектов уголовного процесса: монографія. Харьков, 2000. 404 с.
10. Зелинский А. Ф. Криминальная психология. К., 1999. 240 с.
11. Карпов Н. С. Злочинна діяльність : монографія. К., 2004. 310 с.
12. Корнієнко М. В. Організована злочинність в Україні: сучасний стан, кримінологічна характеристика, заходи протидії. К., 2004. 300 с.
13. Лук'янчиков Є. Д. Інформаційне забезпечення розслідування злочинів: правові і тактико-криміналістичні аспекти : автореф. д-ра юрид наук. К., 2005. 36 с.
14. Лысенко В. В. Расследование вымогательств. Харьков, 1996. 155 с.
15. Мітрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація : автореф. дис... на здобуття наук ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 „Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право”. Київ, 2005. 22 с.
16. Никифорчук Д. Й. Організація і тактика оперативної розробки бандитських формувань : навч. посібник. Київ, 2001. 67 с.
17. Оперативно-розшукова діяльність. Частина I: Підручник. Харків:, 2002. 336 с.
18. Организованные преступные группы в Украине: традиционное и типичное (социологический очерк) / под общ. ред. д.ю.н., проф. А.Н. Ярмыш. Харьков, 2001. 238 с.
19. Отримання та використання первинної оперативно-розшукової інформації оперативними підрозділами ОВС України : монографія / Баб'як А. В., Сапальов В. П., Стацак М. В., Шендрик В. В. Львів, 2010. 167 с.
20. Петков С. В. Ефективний менеджмент в органах внутрішніх справ : монографія. Сімферополь, 2004. 564 с.
21. Плішкін В. М. Теорія управління органами внутрішніх справ : підручник / за ред. Ю. Ф. Кравченка. К., 1999. 702 с.
22. Погорецький М.А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі : монографія. Х., 2007. 576 с.
23. Подобний О. О. Основи оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ : навч.-метод. посібник / Аркуша Л.І., Подобний О.О. Одеса, 2015. 120 с. (Сер. «Навчально-методичні посібники»).
24. Подобний О. О. Актуальні аспекти вдосконалення оперативно-розшукового і кримінально-процесуального законодавства. Сучасні проблеми правового, економічного і соціального розвитку держави: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 10 квітня 2012 р.). Харків: ХНУВС, 2012. С. 271-274.
25. Подобний О. О. Груповий метод організації розслідування за новим кримінальним процесуальним законодавством. *Організаційно-правові засади боротьби з правопорушеннями на транспорті*: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 14 грудня 2012 р.). Одеса, 2012. С. 203-205.
26. Подобний О. О. Оперативно-розшукова діяльність по боротьбі з корисливо-насилницькою організованою злочинністю. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2012. № 1. С. 215-218.
27. Подобний О. О. Оперативно-розшукова діяльність у системі внутрішньої правової політики України у сфері боротьби зі злочинністю. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2009. № 4. С. 11-13.
28. Подобний О. О. Співвідношення оперативно-розшукової та кримінально-процесуальної діяльності в сучасних умовах реформування кримінального судочинства. *Оперативно-розшукова*

діяльність органів внутрішніх справ: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Дніпропетровськ, 21 вересня 2012 р.). Дніпропетровськ, 2012. С. 163-166.

29. Подобний О. О. Сутність тактико-спеціальної операції по затриманню озброєних злочинців, злочинців, які утримують заручника, та інших злочинців, які становлять підвищену суспільну небезпеку, при розкритті викрадення людини чи незаконного позбавлення волі. Удосконалення тактико-спеціальної та бойової підготовки як фактор підвищення професійної майстерності працівників органів внутрішніх справ: матеріали всеукраїнського симпозиуму (Одеса, 6-7 червня 2007 р.). Одеса, 2007. С. 90-93.
30. Подобний О. О. Щодо уточнення поняття «оперативно-розшукова характеристика злочинів». Південноукраїнський правничий часопис. 2011. № 4. С. 270-273.
31. Тіщенко В.В. Теоретичні засади формування технологічного підходу в криміналістиці : монографія. Одеса : Фенікс, 2012. 198 с.
32. Тіщенко В. В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів: монографія. Одеса: Фенікс, 2007. 260 с.
33. Хараберюш І. Ф. Використання спеціальної техніки щодо протидії злочинності в Україні : теоретичні, правові та організаційні аспекти : монографія. Львів, 2011. 284 с.
34. Цехан Д. М. Використання високих інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності органів внутрішніх справ : монографія / Д. М. Цехан ; за наук. Редакцією О. О. Подобного. Одеса, 2011. 216 с.
35. Шумило М. Є. Наукові засади використання оперативно-розшукових матеріалів в доказуванні у кримінальних справах. *Судова реформа в Україні: проблеми і перспективи*: Матеріали наук.-практ. конф. 18-19 квітня 2002 р., м. Харків / Редкол.: Сташис В. В. (голов. ред.) та ін. К.; Х., 2002. С. 188-191.

2.3. БЛОК – 3

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

2.3.1. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

1. Поняття, предмет, метод, система цивільного права
2. Цивільне законодавство
3. Поняття та класифікація цивільних правовідносин
4. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин
5. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин
6. Об'єкти цивільних прав
7. Цивільно-правові дії. Правочини
8. Здійснення і захист суб'єктивних цивільних прав
9. Представництво. Довіреність
10. Строки та терміни в цивільному праві
11. Відповідальність у цивільному праві
12. Особисті немайнові права та їх захист
13. Право власності як абсолютне речове право.
14. Речові права на чуже майно
15. Право спільної власності
16. Спадкове право
17. Захист права власності та інших речових прав
18. Правове регулювання відносин, пов'язаних з творчою діяльністю
19. Загальні положення про зобов'язання
20. Загальні положення про цивільно-правовий договір
21. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань
22. Припинення зобов'язань
23. Договір купівлі-продажу. Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір міни
24. Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу
25. Договір дарування
26. Договір ренти
27. Договір довічного утримання (догляду)
28. Договір найму (оренди). Договір прокату
29. Договір найму (оренди) земельної ділянки
30. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму транспортного засобу
31. Договір лізингу
32. Договір найму (оренди) житла
33. Договір позички
34. Договір підряду. Договір побутового підряду
35. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт
36. Договір про надання послуг
37. Транспортні договори
38. Договір зберігання та його види
39. Договір страхування
40. Договір доручення. Договір комісії. Договір управління майном
41. Договір позики. Кредитний договір. Договір факторингу
42. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка
43. Розрахунки
44. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії
45. Договір про спільну діяльність. Договір простого товариства
46. Недоговірні зобов'язання. Характеристика окремих видів недоговірних зобов'язань
47. Зобов'язання з відшкодування шкоди.

2.3.2. ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Цивільне процесуальне право як галузь права. Цивільне судочинство
2. Джерела цивільного процесуального права.
3. Цивільні процесуальні правовідносини, їх суб'єкти
4. Цивільна юрисдикція та підсудність цивільних справ
5. Докази і доказування в цивільному процесі
6. Процесуальні строки. Судові витрати
7. Пред'явлення позову. Відкриття провадження у справі
8. Провадження у справі до судового розгляду. Судові виклики і повідомлення. Заходи процесуального примусу
9. Судовий розгляд цивільної справи
10. Судові рішення
11. Фіксування цивільного процесу
12. Судовий контроль за виконанням судових рішень.
13. Законність і обґрунтованість рішення суду.
14. Зміст ухвали суду. Окремі ухвали
15. Судові витрати.
16. Розподіл судових витрат та їх відшкодування.
17. Судові виклики і повідомлення.
18. Участь у справі представника. Повноваження представника в суді.
19. Сторони в цивільному процесі, їх ознаки. Права та обов'язки сторін.
20. Загальна характеристика виконавчого провадження.
21. Наказне провадження
22. Зустрічний позов (форма і зміст).
23. Залишення позовної заяви без розгляду.
24. Окреме провадження
25. Апеляційне провадження
26. Касаційне провадження
27. Перегляд судових рішень верховним судом України. Провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами
28. Виконавче провадження в цивільному процесі
29. Відновлення втраченого судового провадження
30. Провадження у справах за участю іноземних осіб. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні

2.3.3. СІМЕЙНЕ ПРАВО

1. Сімейне законодавство України
2. Загальні положення сімейного права. Сімейні правовідносини
3. Шлюб
4. Права та обов'язки подружжя
5. Шлюбний договір
6. Права і обов'язки членів сім'ї та родичів
7. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування
8. Види сімейних відносин
9. Правові наслідки недійсності шлюбу.
10. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя.
11. Право власності кожного з подружжя на майно (роздільне майно подружжя).
12. Володіння, користування та розпорядження спільним майном подружжя.
13. Правовий режим майна жінки та чоловіка, які проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі між собою.
14. Розірвання шлюбу за рішенням суду за спільною заявою подружжя, яке має дітей.
15. Поновлення шлюбу.
16. Установлення факту батьківства/материнства за рішенням суду.
17. Основні права та обов'язки батьків щодо дитини.
18. Спори між батьками щодо місця проживання малолітньої дитини.
19. Позбавлення батьківських прав (підстави, порядок розгляду, правові наслідки).

20. Обов'язок батьків утримувати дитину. Способи його виконання.
21. Визначення розміру аліментів на дитину. Зміна розміру аліментів.
22. Невиконання батьками аліментного обов'язку. Заборгованість за аліментами, відповідальність за прострочення сплати.
23. Обов'язок батьків утримувати повнолітніх дітей.
24. Обов'язок повнолітніх дітей утримувати своїх батьків.
25. Загальні засади влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.
26. Поняття усиновлення. Суб'єкти відносин, що виникають з усиновлення.
27. Загальний порядок усиновлення. Правові наслідки усиновлення.
28. Недійсність усиновлення та його правові наслідки.
29. Патронат над дітьми (поняття. права та обов'язки сторін, договір про патронат).
30. Прийомна сім'я. Права та обов'язки прийомних батьків.

2.3.4. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

1. Поняття та історія виникнення МПП. Розвиток науки МПП у країнах Європи.
2. Проблема визначення предмету міжнародного приватного права.
3. Принцип «найбільш тісного зв'язку» у міжнародному приватному праві, його значення у колізійному регулюванні.
4. Поняття «національності» юридичної особи в міжнародному приватному праві та доктрини її визначення.
5. Транснаціональні корпорації та їх види.
6. Особливості створення і діяльності офшорних компаній
7. Міжнародні юридичні особи. їх правовий статус.
8. Участь держави в приватноправових відносинах з іноземним елементом.
9. Міжнародні договори щодо імунітету держав.
10. Способи вираження згоди держави на незастосування до неї правил імунітету.
11. Правовий режим власності іноземних держав, міжнародних організацій, іноземних фізичних і юридичних осіб в Україні.
12. Правовий режим власності держави Україна, громадян України та українських юридичних осіб за кордоном.
13. Поняття інтелектуальної власності і її особливості в МПП.
14. Всесвітня організація інтелектуальної власності, її функції.
15. Поняття та форма зовнішньоекономічного договору, порядок його укладання.
16. Правове регулювання міжнародної купівлі-продажу товарів. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року (Віденська конвенція): загальна характеристика та сфера застосування.
17. Представництво, довіреність та позовна давність в міжнародному приватному праві.
18. Міжнародні транспортні організації та їх роль в уніфікації законодавства про міжнародні перевезення.
19. Міжнародні морські перевезення: поняття та види. Колізія законів в сфері торгівельного мореплавства та уніфікація морського права.
20. Міжнародні залізничні перевезення. Угода про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) 1980р.
21. Міжнародні автомобільні перевезення. Конвенція про договори міжнародного дорожнього перевезення вантажів (КДПВ) 1956 р.
22. Поняття та зміст позадоговірних зобов'язань, ускладнених «іноземним елементом» та колізійні підходи до їх регулювання.
23. Колізійні питання деліктних зобов'язань.
24. Трудові відносини з іноземним елементом та джерела їх правового регулювання.
25. Міжнародно-правове регулювання трудових прав. Нормотворча діяльність Міжнародної організації праці (МОП).
26. Трудові права мігрантів та іноземців в Україні.
27. Соціальне забезпечення у міжнародному приватному праві.
28. Захист спадкових прав українських громадян за кордоном.
29. Міжнародна правова допомога та її види. Виконання судових доручень.

30. Легалізація документів. Проставляння апостило. Функції консула щодо здійснення нотаріальних функцій. Консульська легалізація

2.3.5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу : теоретичні та практичні аспекти : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 23 листопада 2017 року) : у 2 ч. Полтава : Россва. 2017. Ч. 1. 245 с
2. Адаптація соціальної політики та трудового законодавства України до стандартів ЄС: Навч. посібник / Сіверський інститут регіональних досліджень. Чернігів: Деснянська правда, 2007. 169 с.
3. Європейська інтеграція та євроатлантичне співробітництво України : навчально-методичний комплекс для підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування : розробники Д. І. Дзвінчук, М. П. Баран, А. В. Мазак. ІваноФранківськ : місто Нв, 2013. 76 с
4. Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.
5. Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 212 с
6. Марі-Карін фон Гумппенберг. Застосування міжнародних стандартів. Посібник для національних спостерігачів за виборами / Марі-Карін фон Гумппенберг. Страсбург/Тбілісі, 2013. 109 с.
7. Мацко А. С. МЗ6 Міжнародне право: Навч. посіб. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: МАУП, 2005. 232 с.: іл. Бібліогр.: С. 225–229
8. Мироненко І.В. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. 2-ге вид., доповн. і перероб. К.: Алерта, 2013. 288 с.
9. Міжнародне право : навч.-метод. пос. для студентів юридичного факультету / уклад. К. Ю. Фіщенко, В. Х. Ярмакі, М. К. Гопич. Одеса : ОДУВС, 2015. 286 с.
10. Міжнародне право: Навч. посібник / За ред. М. В. Буроменського. К.: Юрінком Інтер, 2006. – 336 с.
11. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. К.: Центр учбової літератури, 2010. – 316 с
12. Міжнародне приватне право: Навч. посібник / За ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. К.: Юрінком Інтер, 2007. 368 с
13. Міжнародне публічне право: підручн. / В.Ф. Антипенко, Л.Д. Тимченко, О.В. Беглий, О.А. Радзівілл [та ін.]; відп. ред. В.Ф. Антипенко. В 3-х томах: Т. 1. – К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2010. 422 с.
14. Нормативно-правове забезпечення стратегічного курсу України на європейську та євроатлантичну інтеграцію: Навчальний посібник-хрестоматія: У 2 частинах /Уклад. і коментар: І.В.Артюмов, Д.В.Вітер, Л.І.Загайнова, О.М.Козакевич, О.М.Руденко. Ужгород: Ліра, 2007.Вип.5. Ч.І. 452 с.
15. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. К.: Центр учбової літератури, 2010. 608 с

3. ПИТАННЯ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ В АСПІРАНТУРУ із спеціальності 081- Право

БЛОК 1. – ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ ТА ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

1. Теорія держави і права в системі юридичного знання.
2. Методологія юридичної науки. Основні методи теорії держави і права.
3. Типологія правових систем.
4. Конфлікт та діалог правових культур.
5. Типологія сучасного праворозуміння.
6. Цінність права та правові цінності.
7. Предмет і метод правового регулювання.
8. Механізм правового регулювання.
9. Правова культура особистості та суспільства.
10. Правовий статус особистості.
11. Приватне і публічне право: підстави розмежування.
12. Матеріальне і процесуальне право.
13. Реалізація права. Форми реалізації права.
14. Правозастосування: призначення, ідеологія, стадії.
15. Правоінтерпретаційна діяльність. Прийоми тлумачення права.
16. Прогалини та колізії в праві, шляхи їх подолання.
17. Типологія правової поведінки.
18. Юридична відповідальність: поняття та види.
19. Поняття, ознаки та атрибути держави.
20. Форма держави: поняття та складові елементи.
21. Сучасна та досучасна держава.
22. Функції держави і державна політика.
23. Законодавча влада та її функції.
24. Судова влада та здійснення правосуддя.
25. Виконавча влада та її механізм.
26. Нетипові гілки влади у сучасній державі.
27. Державне управління та місцеве самоврядування.
28. Держава в політичній системі суспільства.
29. Мета та ознаки соціальної держави.
30. Концепція правової держави. Україна як правова держава.
31. Загальне та особливе у процесі виникнення держави і права в межах східної цивілізації.
32. Принципи та джерела права Стародавнього Сходу.
33. Загальна характеристика державного ладу та права античного полісу.
34. Основні етапи розвитку держави та права Стародавнього Риму.
35. Основні етапи розвитку та загальна характеристика феодальної держави.
36. Принципи та джерела феодального права.
37. Основні етапи становлення конституційної держави у Великій Британії.
38. Велика Французька революція та утвердження республіканського ладу у Франції.
39. Утворення та конституційний розвиток США у XVIII-XIX ст.
40. Об'єднання Німеччини та утворення Німецької імперії у XIX ст.
41. Революція Мейдзи та формування модерної Японської держави.
42. Держави Центрально-Східної Європи у XX ст.
43. Основні риси-принципи права нового часу (сучасного права).
44. Цивільний кодекс Франції 1804 р.: історія створення, джерела, структура.
45. Німецьке цивільне уложення 1900 р.: історія створення, джерела, структура.
46. Державно-правові наслідки Першої світової війни.
47. Розпад СРСР та утворення нових незалежних держав.
48. Державний устрій та право античних міст-полісів.
49. Становлення держави Київська Русь та її місце на політико-правовій карті Європи.
50. Джерела права Київської Русі.

51. Галицько-Волинська держава та її право.
52. Правове становище українських земель у складі Великого князівства Литовського.
53. Суспільно-політичний лад та право на українських землях у складі Речі Посполитої (друга пол. XVI-середина XVII ст.)
54. Суспільний лад, система управління та право Запорізької Січі.
55. Українська Гетьманська держава та її право.
56. Державно-правовий статус українських земель у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії.
57. Відродження української національної державності у 1917-1920-тих рр.
58. Загальна характеристика вчень про державу і право Стародавнього Сходу.
59. Загальна характеристика вчень про державу і право античного світу.
60. Політико-правове вчення Аристотеля.
61. Вчення про державу і право доби Відродження та Реформації. Політичне вчення Н.Макиавеллі. Учення Ж. Бодена про державу.
62. Політико-правові погляди Станіслава Оріховського.
63. Політико-правове вчення Гуго Гроція.
64. Політико-правове вчення Томаса Гоббса.
65. Політико-правова доктрина Джона Локка.
66. Вчення Шарля Луї Монтеск'є про державу і право.
67. Мораль, право, держава у філософській спадщині І.Канта.
68. Георг Гегель про державу і право.
69. Р. Ієринг про походження, сутність і шляхи розвитку права.
70. Юридичний позитивізм століття (Джон Остін, Карл Бергбом, Адемар Есман).
71. Аналітична юриспруденція Герберта Харта: сутність та основні аспекти.
72. «Чиста теорія права» Ганса Кельзена.
73. Психологічна теорія права Лева Петражицького.
74. Історична школа права: склад та основні ідеї.
75. Утилітаристська теорія права Дж. Бентама.
76. Демократія, рівність і свобода в ученні А. де Токвіля.
77. Кирило-Мефодіївське братство та політико-правові погляди його представників.
78. М. П. Драгоманов як політичний мислитель та його концепція вітчизняного лібералізму.
79. Елітистська концепція Української держави В. К. Липинського.
80. Правова концепція С. С. Дністрянського.
81. Правове учення Г. Харта.
82. Теорія «вільного права» Є. Ерліха.
83. Сучасні природно-правові теорії.
84. Сучасне нормативне розуміння права.
85. Інтегративна концепція права.
86. Критичні правові дослідження.

БЛОК 2. – КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА, СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА, ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Актуальні проблеми застосування оперативної техніки. Порядок оформлення та використання відомостей, отриманих із застосуванням оперативної техніки у кримінальному провадженні.
2. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам проти життя та здоров'я особи.
3. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам проти волі, честі та гідності особи.
4. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
5. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам проти власності.
6. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері службової діяльності.
7. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері господарської діяльності.
8. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам, пов'язаних з незаконним обігом вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин.
9. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
10. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам, що вчинюються організованими злочинними угрупованнями.
11. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).
12. Види судово-психіатричної експертизи.
13. Визначення мсти і обсягу дослідження, формулювання експертного завдання. Вибір експертної установи (експерта).
14. Викриття інсценування злочинів шляхом вивчення слідів знарядь зламу.
15. Висновок експерта: поняття та види. Наукові критерії оцінки слідчим висновку експерта та його використання у розкритті, розслідуванні і попередженні злочинів.
16. Джерела доказів. Поняття та значення.
17. Дослідження балістичних об'єктів. Питання, які вирішуються криміналістичною експертизою вогнепальної зброї.
18. Експертиза пального і мастил, експертиза кераміки і скла, експертиза пластмас, експертиза медикаментів та наркотичних речовин, експертиза харчових продуктів.
19. Етапи та напрями становлення теорії оперативно-розшукової діяльності.
20. Єдиний реєстр досудових розслідувань поняття та характеристика.
21. Запобіжні заходи, види, мета та підстави.
22. Захисник. Його права та обов'язки. Підтвердження повноважень захисника. Обов'язкова участь захисника
23. Зброезнавство як підрозділ криміналістичної техніки, об'єкти дослідження, їх загальна, характеристика.
24. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
25. Інформація як основа організаційно-правового забезпечення протидії злочинності. Поняття, види та джерела утворення оперативно-розшукової інформації.
26. Криміналістична експертиза та її класифікація.
27. Криміналістична характеристика злочинних порушень законодавства охорони навколишнього середовища.
28. Криміналістична характеристика злочинних порушень правил безпеки руху.
29. Криміналістична характеристика посадових злочинів.
30. Кримінальне провадження на підставі угод.
31. Кримінально-процесуальне право як галузь системи права України.
32. Критерії тяжкості тілесних ушкоджень відповідно до діючих правил судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень.
33. Матеріали, що подаються на експертно-трасологічне дослідження. Вимоги до порівняльних зразків.

34. Методика проведення трасологічної експертизи.
35. Методика розслідування грабежів та розбоїв. Криміналістична характеристика грабежів та розбоїв. Перелік, послідовність і тактика слідчих (розшукових) дій під час розслідування грабежів та розбоїв.
36. Методика розслідування злочинних порушень правил безпеки руху.
37. Методика розслідування крадіжок. Криміналістична характеристика крадіжок. Перелік, послідовність і тактика слідчих (розшукових) дій під час розслідування крадіжок.
38. Методика розслідування посадових злочинів.
39. Наукові засади і сучасні можливості дослідження звукових слідів.
40. Наукові основи встановлення людини за ознаками зовнішності.
41. Наукові основи, поняття і класифікація криміналістичних версій.
42. Обставини що виключають кримінальне провадження.
43. Обставини, які підлягають доказуванню по злочинним порушенням правил безпеки руху.
44. Організаційно-тактичні форми взаємодії оперативних підрозділів та слідчих, перспективи їх удосконалення.
45. Організація, система та функції судово-експертних установ в Україні. Поняття експерта, його права та обов'язки. Відповідальність судового експерта.
46. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.
47. Особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх.
48. Перелік, послідовність і тактика слідчих (розшукових) дій під час розслідування злочинних порушень законодавства безпеки праці.
49. Перелік, послідовність і тактика слідчих та інших дій при розслідуванні посадових злочинів.
50. Перелік, послідовність і тактика слідчих та інших дій при розслідуванні злочинних порушень правил безпеки руху.
51. Питання осудності (неосудності) у судово-психіатричній експертизі обвинувачених. Формула неосудності, її критерії.
52. Питання, що вирішуються при дослідженні слідів знарядь зламу, інструментів та виробничих механізмів.
53. Питання, що вирішуються судово-балістичними дослідженнями вогнепальної зброї, боєприпасів і слідів їх застосування.
54. Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, їх права та обов'язки. Нормативно-правова регламентація діяльності підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
55. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
56. Підстави і порядок призначення судово-психіатричної експертизи. Коло питань, які входять до компетенції судово-психіатричної експертизи.
57. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги.
58. Поняття суб'єктів кримінального процесу та їх класифікація.
59. Поняття доказів та їх класифікація. Належність і допустимість доказів.
60. Поняття й класифікація вогнепальної зброї, боєприпасів до неї. Поняття і класифікація холодної зброї і слідів її застосування. Основні та додаткові сліди пострілу.
61. Поняття і завдання кримінального процесу. Джерела кримінально-процесуального права України.
62. Поняття і зміст кримінально-процесуального доказування, елементи доказування. Теорія пізнання в кримінальному процесі.
63. Поняття і класифікація ознак письмової мови і почерку, їх значення для встановлення виконавця рукопису чи підпису.
64. Поняття криміналістичних ситуацій, їх класифікація.
65. Поняття процесуальних строків. Поняття та види процесуальних витрат.
66. Поняття слідів запаху, їх фізичні і криміналістичні властивості й механізм утворення.
67. Поняття словесного портрету. Правила опису зовнішності людини за методом словесного портрету.
68. Поняття спеціальних знань як наукознавчої і гносеологічної категорій. Спеціальні знання як одна з передумов досягнення істини у кримінальному провадженні.

69. Поняття та види заходів забезпечення кримінального провадження.
70. Поняття та види пред'явлення для впізнання. Тактика його проведення.
71. Поняття та властивості звукових слідів. Звук як джерело криміналістичної інформації.
72. Поняття та зміст повідомлення про підозру у кримінальному провадженні.
73. Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів.
74. Поняття та наукові засади судової експертизи, її значення у розслідуванні злочинів. Завдання, що вирішуються при проведенні судової експертизи.
75. Поняття та система слідчих (розшукових) дій. Вимоги до їх проведення.
76. Поняття, види, ознаки і способи виявлення підробок письмових документів, можливості у цьому відношенні мікрооб'єктів.
77. Поняття, властивості і можливості дослідження слідів звуку і технічних засобів їх фіксації.
78. Поняття, завдання, значення і підстави перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.
79. Поняття, значення, принципи і основні форми планування у розслідуванні злочинів.
80. Поняття, класифікація та сутність методів криміналістики.
81. Поняття, ознаки, значення і система засад кримінального процесу.
82. Поняття, система і джерела тактики як розділу криміналістики. Поняття тактичних прийомів, тактичної рекомендації, тактичної комбінації і тактичної операції.
83. Поняття, сутність та завдання оперативно-розшукової діяльності. Місце оперативно-розшукової діяльності в системі протидії злочинності.
84. Порядок перегляду судових рішень Верховним Судом України.
85. Потерпілий і його процесуальне становище в кримінальному процесі.
86. Почеркознавча та авторознавча експертизи: предмет та об'єкти. Класифікація ознак письмової мови та почерку. їх ідентифікаційне значення.
87. Права і обов'язки судово-психіатричного експерта.
88. Правові основи оперативно-розшукової діяльності. Основні напрями удосконалення оперативно-розшукового законодавства.
89. Предмет і об'єкти судової експертизи. Види судових експертиз.
90. Предмет та завдання криміналістики. Історія розвитку криміналістичної науки.
91. Предмет та система оперативно-розшукової діяльності як науки. Співвідношення оперативно-розшукової діяльності з іншими галузями юридичної науки.
92. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини в кримінальному процесі України.
93. Примусові та інші заходи медичного характеру відносно осіб з психічними розладами, які вчинили суспільне небезпечні діяння.
94. Принципи оперативно-розшукової діяльності.
95. Принципи судово-експертної діяльності. Гарантії незалежності судового експерта та правильності його висновку.
96. Прокурор, його функції та повноваження у кримінальному процесі.
97. Процесуальна форма: поняття і значення. Процесуальні гарантії: поняття, види, значення.
98. Процесуальне становище підозрюваного та обвинуваченого в кримінальному процесі.
99. Психіатрична експертиза засуджених, свідків і потерпілих, її особливості.
100. Рішення які можуть бути прийняті судом за результатами розгляду справи в касаційній інстанції.
101. Соціальний та правовий захист працівників оперативних підрозділів та осіб, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності
102. Співвідношення оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій.
103. Судово-медична експертиза речових доказів. Поняття про речові докази, їх значення в розкритті злочину проти життя і здоров'я особи.
104. Сутність, наукові основи та види ідентифікації.
105. Суть і значення стадії судового розгляду. Загальні положення, етапи, судові рішення.
106. Сучасні технічні засоби і прийоми фіксації звукових слідів.
107. Техніко-криміналістична експертиза документів. Особливості підготовки матеріалів на експертизу та питання, що вирішуються нею.

108. Характеристика оперативних підрозділів системи МВС України та їх повноваження. Гласні штатні працівники оперативних підрозділів ОВС, їх права та обов'язки.

БЛОК – 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

1. Поняття цивільного права. Предмет, метод, функції цивільного права
2. Поняття сім'ї. Види сімейних правовідносин.
3. Сторони в цивільному процесі. Процесуальні права та обов'язки сторін.
4. Приватне і цивільне право.
5. Поняття шлюбу за сімейним законодавством. Фактичні шлюбні відносини.
6. Поняття та види підсудності. Родова підсудність. Територіальна підсудність та її види.
7. Поняття позовної давності. Види строків позовної давності
8. Порядок укладення шлюбу. Умови вступу в шлюб та перешкоди до укладення шлюбу.
9. Види засобів доказування. Пояснювання сторін та третіх осіб
10. Акти цивільного стану. Реєстрація актів цивільного стану
11. Види зобов'язань і система зобов'язального права.
12. Поняття позову. Елементи позову. Види позовів.
13. Учасники цивільних правовідносин.
14. Підстави виникнення зобов'язань.
15. Поняття та види підсудності цивільних справ. Підсудність справ суду.
16. Поняття термінів та строків. Види цивільно - правових строків.
17. Елементи зобов'язань.
18. Поняття та види представництва. Об'єм та оформлення повноважень представників у суді.
19. Аналогія в цивільному праві.
20. Поняття договору. Зміст (умови) договору. Укладення, зміна та розірвання договору.
21. Треті особи, що заявляють самостійні вимоги на предмет спору (поняття, підстави та процесуальний порядок вступу в процес). Їх відмінності від співпозивачів.
22. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків.
23. Укладення, зміна та розірвання договорів.
24. Окреме провадження (поняття та сутність). Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження.
25. Поняття цивільного права як науки та учбової дисципліни.
26. Класифікація засобів забезпечення зобов'язань.
27. Повноваження суду апеляційної інстанції.
28. Поняття та елементи цивільного правовідношення.
29. Речево-правові засоби забезпечення зобов'язань.
30. Зміст судового рішення (його складові частини).
31. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права.
32. Підстави цивільно-правової відповідальності.
33. Треті особи, що не заявляють самостійних вимог на предмет спору (поняття, підстави та процесуальний порядок вступу в процес). Їх відмінності від співучасників.
34. Поняття та обсяг дієздатності фізичної особи.
35. Форми цивільно-правової відповідальності.
36. Законна сила судового рішення. Правові наслідки набрання рішенням суду законної сили.
37. Право фізичної особи на ім'я.
38. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.
39. Судовий розгляд, його частини.
40. Поняття і ознаки юридичної особи.
41. Договір дарування.
42. Перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами.
43. Недійсність правочинів.

44. Договір будівельного підряду.
45. Прийняття позовної заяви судом. Підстави для відмови в прийнятті позовної заяви.
46. Виникнення та припинення юридичних осіб.
47. Договори про надання послуг.
48. Право касаційного оскарження та його підстави. Повноваження суду касаційної інстанції. Строки касаційного оскарження.
49. Поняття та класифікація об'єктів цивільних прав.
50. Договір поставки.
51. Поняття та види судових постанов. Сутність та значення судового рішення.
52. Речі як об'єкти цивільних прав (правовідносин). Речі приватного права.
53. Договір страхування.
54. Наказне провадження. Порядок оскарження судового наказу.
55. Особисті немайнові блага як об'єкти цивільних прав.
56. Емфітевзис.
57. Припинення цивільної справи без винесення судового рішення: припинення провадження по справі; залишення заяви без розгляду.
58. Поняття та види правочинів.
59. Земельні сервітути та порядок їх установа.
60. Право апеляційного оскарження. Суб'єкти права апеляційного оскарження та права на внесення апеляційного представлення прокурором. Строки апеляційного оскарження. Об'єкти апеляційного оскарження.
61. Поняття власності і права власності.
62. Договір лізингу.
63. Поняття, предмет та метод цивільного процесуального права.
64. Права на чужі речі.
65. Договір найму (оренди) житла.
66. Поняття цивільних процесуальних правовідносин, їх особливості та елементи.
67. Поняття права інтелектуальної власності.
68. Договір доручення.
69. Процесуальна співучасть та її види. Процесуальні права та обов'язки співучасників.
70. Об'єкти авторського права.
71. Поняття та особливості зобов'язань із відшкодування шкоди.
72. Поняття цивільного процесу. Поняття та види проваджень в цивільному процесі. Поняття та види стадій в цивільному процесі.
73. Суб'єкти авторського права.
74. Поняття сімейного права. Принципи та система сімейного права.
75. Поняття, ознаки та класифікація судових доказів.
76. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.
77. Спадкування за законом.
78. Право на позов. Передумови прав на позов та умови здійснення права на позов.
79. Недійсність правочинів.
80. Спадкування за заповітом.
81. Принципи цивільного процесуального права та їх класифікація.
82. Поняття представництва.
83. Майнові відносини подружжя. Режим власності подружжя.
84. Оцінка доказів. Особливості оцінки доказів на різних стадіях процесу.
85. Акти цивільного законодавства України.
86. Особисті немайнові правовідносини подружжя.
87. Відносність доказів та допустимість засобів доказування.
88. Припинення і скасування довіреності.
89. Поділ спадкового майна.
90. Участь в цивільному процесі прокурора, органів державної влади, органів місцевого самоврядування та осіб, яким законом надано право захищати права та свободи інших осіб, їх процесуальні права та обов'язки.
91. Поняття і предмет міжнародного приватного права.

92. Методи міжнародного приватного права.
93. Система міжнародного приватного права.
94. Історія науки міжнародного приватного права.
95. Місце міжнародного приватного права в юридичній системі.
96. Поняття і види джерел міжнародного приватного права.
97. Міжнародні договори та внутрішнє законодавство держав в системі джерел міжнародного приватного права.
98. Загальна характеристика Закону України «Про міжнародне приватне право».
99. Концепція *lex mercatoria*.
100. Узгодження норм міжнародного приватного права.
101. Поняття і види норм у міжнародному приватному праві.
102. Поняття і структура колізійних норм.
103. Види колізійних норм.
104. Основні формули прикріплення в міжнародному приватному праві.
105. Правова кваліфікація. Конфлікт кваліфікацій в міжнародному приватному праві.
106. Зворотнє відсилання та відсилання до права третьої країни.
107. Обхід закону та його наслідки.
108. Застосування іноземного права. Обмеження.
109. Взаємність та реторсія в міжнародному приватному праві.
110. Поняття і види суб'єктів міжнародного приватного права.
111. Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права.
112. Правовий статус іноземців в Україні.
113. Правове положення громадян України за кордоном.
114. Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права.
115. Правове положення іноземних юридичних осіб в Україні.
116. Правовий статус транснаціональних корпорацій.
117. Поняття та правовий статус офшорних компаній.
118. Міжнародні юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права.
119. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права.
120. Речові права і право власності в міжнародному приватному праві.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ.

Дослідницька пропозиція вступника до аспірантури на здобуття наукового ступеню доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» має відбивати наукові інтереси здобувача, його знання, навички, уміння й виступає формою залучення автора до специфіки теоретичної наукової праці. Дослідницька пропозиція повинна мати творче осмислення, інтерпретацію та часткове узагальнення науково значущої проблеми.

У дослідницькій пропозиції автор зобов'язаний продемонструвати власну філософську культуру, знання як класичної, так і сучасної літератури з досліджуваного питання, а також уміння захищати основні положення своєї наукової роботи.

Дослідницька пропозиція має показати здатність автора розбиратися у філософських питаннях, систематизувати теоретичний матеріал з обраної теми, творчо використовувати наукові ідеї та положення для методологічного аналізу матеріалів дисципліни, з якої спеціалізується аспірант. Думки інших авторів та цитати повинні мати посилання на джерела, оформлені в загальноприйнятому порядку. Пряме запозичення положень без вказівок джерел літературних текстів не допускається.

Дослідницька пропозиція повинна висвітлювати найважливіші філософсько-методологічні та світоглядні проблеми, пов'язані з науковою спеціальністю або з майбутньою темою дисертаційної роботи аспіранта.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

1. Актуальність дослідницької пропозиції

.....
 .....
 .....

2. Мета і завдання дослідницької пропозиції .

.....
 .....
 .....

2.1. Досягнення цієї мети потребує вирішення таких задач:

.....
 .....
 .....

4. Об'єктом дослідницької пропозиції є.....

.....
 .....
 .....

5. Предметом дослідницької пропозиції є .....

.....
 .....
 .....

6. Наукова новизна та практичне значення очікуваних результатів дослідницької пропозиції.

.....
 .....
 .....

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права та економіки

Кафедра _____

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ

за темою майбутнього дисертаційного дослідження
зі спеціальності 081 – Право

« _____ »
(тема майбутнього дисертаційного дослідження)

Виконав вступник
до аспірантури

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

« _____ »
Оцінка

Перевірив: _____
(науковий ступінь, звання, прізвище викладача)

_____
дата

_____
(підпис)

Одеса – 2023